



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Speculum Monasticum**

In Quo Totius Religiosæ disciplinæ Casus, Regulæ & difficultates clarè videntur, breviter explicantur & resolvuntur Canone, rationibus & Patrum auctoritatibus

**Philippus <a Domina Nostra Septem Dolorum>**

**Augustæ Vindellicorum, 1688**

Cap. XVIII. De obligatione novitiorum regularium.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40745**



## CAPUT XVIII.

### De obligatione Novitiorum Regularium.

#### SUMMARIUM.

- I. *Ad quid teneantur novitii tempore novitiatus.*
- II. *An possint recedere & redire ad seculum, & an teneantur ad expensas.*
- III. *Quibus de causis possit expelli Novitius, & à quibus.*
- IV. *An Novitius de facto semel vel iterum vestibus se exuens, tadio affectus vita regularis, vel agrè ferens correctiones & mortificationes, debeat expelli.*
- V. *An debeat ejici Novitius ex eo precisè, quod timet dormire solus in lecto, nec ad hoc potest cogi minis aut castigationibus.*
- VI. *An, invitis parentibus, possit recipi Novitius, & quale sit peccatum rapientis*  
Novi-

V

Novitium sub custodia & regimine Religionis existentem.

VII. Non licet inducere, seu attrahere ad Religionem aliquas personas contra eorum voluntatem.

VIII. Impedientes ingressum Religionis incurrunt excommunicationem.

IX. Recipere Novitium pertinet ad Praetores simul cum conventu.

X. An Novitius possit recipi, vel professionem emittere, quae sit consensus verum viva voce sine scrutinio.

XI. An vocalis, qui dubitat de idoneitate Novitii, possit exire à Capitulo, & quae agenda.

XII. Recipere aliquem in Religiosum, et dendo illi statum religiosum, est finitium.

XIII. An possit aliquid recipi in ingressu in professione.

XIV. An parentes, qui promiserunt dare g. centum Religioni, ut facilius eorum filius reciperetur, cogi possunt ad satisfactionem rei promissae.

XV. An Novitius, qui promisit quoddam

larium, vel Novitia dotem consuetam solvendam in fine anni Novitiatus possit expelli precisè, eo quod casu fortuito non habet unde solvat.

XVI. Negantes suum suffragium Novitio idoneo peccant mortaliter.

XVII. Impedimenta Canonica ad recipiendum Novitium sunt multa.

XVIII. Episcopi non possunt admitti sine Papæ licentia.

XIX. An vestiri possit Novitius extra locum deputatum.

XX. Tempus peractum primo loco Novitiatus computatur.

XXI. Itineris tempus à primo Novitiatu ad secundum computatur.

XXII. Translatio ab uno novitiatu ad alium potest fieri à Provinciali, aut Generali etiam sine causa.

XXIII. An Novitius sit vocandus Religiosus & de familia conventus novitiatus.

XXIV. An debeat in ingressu fieri nominis mutatio.

XXV. An Religionis ingressu Novitii in prima habitus receptione sint verè Clerici

rici & persona Ecclesiastica, an valeat  
ficiantur professione.

XXVI. An sit conveniens & necessarium  
ut Novitii intersint in actibus communi-  
bus, dum Superior arguit, puni-  
corrigit delinquentes.

XXVII. Anzus novitiatus integer absol-  
requiritur ad professionem.

XXVIII. Quando vero incipiat prima  
ra & dies novitiatus.

XXIX. An requiratur gestatio habitus,  
probatio sit valida simul & profes-  
sionem.

XXX. An debeat Novitius experiri omnes  
Religionis austeritates, an saltem prin-  
cipuas & speciales Ordinis.

XXXI. An Prior Conventus novitiatus  
sit novitios extra Conventum mitti  
ad scholam.

XXXII. An Clericus novitius possit transire  
ad statum conversorum & contra-

XXXIII. An Novitius, mutans primum  
novitiatum, teneatur afferre litteras  
testimoniales ad secundum novitiatum.

XXXIV. An Novitio recedenti à Religione  
sive ejecto sive non, dari debeant litterae  
testimoniales.

XXXV. Novitiatus in multis casibus etiam peractus remanet nullus.

XXXVI. Quomodo novitiatus interrumpitur.

XXXVII. An ex nullitate novitiatus sequatur nulla professio.

XXXVIII. An Novitius, qui petit licentiam dimittendi habitum & obtinuit, sed illa die & sequentibus expectavit parentes, cum aliis Novitiis manens, & cum habitu, interruperit novitiatum, & an novo Religiosorum consensu indigeat.

XXXIX. An Novitius possit manere per aliquot dies vel menses apud parentes, vel amicos, de licentia Prioris localis novitiatus, legitima subsistente causa.

XI. An aliquando novitiatus sit de novo inchoandus.

XLI. An liceat filiis relinquere parentes in extrema necessitate, & Religionem ingredi.

XLII. An Novitii, qui, peracto novitiatus anno, volunt egredi pro suis negotiis, si ultra annum maneat extra Conven-

tum, possint obligari ad novum novitium.

XLIII. Novitii gaudent privilegio fori & Canonis.

XLIV. An Novitius possit valide confiteri Confessariis extraneis & non deputatis, & valide absolvi etiam à reprobato.

XLV. Licitum est voto, vel juramento, se obligare ad Religionis ingressum vel professionem.

XLVI. An Novitius in articulo mortis possit profiteri, & an valeat professio.

XLVII. An possit ex causa differri professio finito tempore novitatus.

XLVIII. Novitius, qui celavit impedimentum Canonicum, invalidè professionem facit.

XLIX. Novitius in fine novitatus, volentè & sponte professionem emittens, valide proficitur; etiamsi invitè, & etiam per annum in Conventu permanserit.

L. Novitius extra Conventum, diu commoratus cum habitu & obedientia Fratrum, non potest profiteri.

I. Dicendum (salvis cujusvis Ordinis constitutionibus) quod, etsi non teneantur Novitii præceptis communibus Regulæ, & Statutorum & Superiorum, quia non sunt adhuc partes communitatis, neque in sodalitiū Religiosorum admissi, sed tantum versentur in probatione ad experiendum, an velint aut non professionem emittere. *Corduba lib. 1. q. 3. in 5. probat. prima opinionis. Henriquez lib. 7. de dul. cap. 22. n. 7. & lib. 6. de pœnit. cap. 16. n. 3.* tamen ex gravi decentia ad omnia prædicta obligantur, eo, quod tempore novitiatus sunt aliquo modo subjecti Religioni & participant de bonis spiritualibus ipsius, & insuper, quantum ad ea, quæ specialiter spectant ad bonum regimen & finem probationis ipsorum Novitiorum, tenentur in conscientia obedire Superioribus, quia, quoad ista habent prædicti Superiores potestatem, & jurisdictionem supra novitios, licet non sit tanta, quanta super profectos. *Sanchez lib. 6. in decal. cap. 10. n. 22. Lexana cap. 24. tom. 1. n. 2. de novitiis.*

II. Novitii possunt retrocedere, & ad sæculum redire, quia ad hunc finem fuit institutum tempus novitiatus; in quo casu non tenentur exeuntes solvere expensas, quas fecit monasterium in suis alimentis; etiamsi ipsorum ministeria illis non æquivalent, nisi, quando pactum factum est inter novitium & Conventum pro dictis expensis ab eo solvendis, & tunc sive



perseverent sive nō, tenentur expensasolvere  
*Suarez 3. tom. de religion. lib. 5. capit. 11.* Gignitur nullum sit pactum, non tenentur illasolvere, quia aliās non esset libera professio, saltem in multis, qui sēpius detinerentur ab egressu: ne tales expensasolvere tenerentur, *Rodriguez tom. 3. qq. regul. q. 15. art. ultimo, Azor. lib. 1. institut. moral. cap. 3. q. 6.* Si quis tamen pravā intentione, & animo decipiēdi religionem illam intraret, & postea recederet, teneretur illas expensasolvere, non enim debet quis reportare commodum ex fraude, & malitia sua. *Sanchez lib. 6. in decalog. cap. 10. n. 3. & 5.* & ita iudicatum est à *Sacr. Cong. episcop. & regul. Lex. citat. p. 1.*

III. Assignantur quædam causæ graves, propter quas possunt novitii expelli, imò sunt omnino expellendi à religione: & sunt 1. homicidium, seu quælibet gravis percussio. 2. assensus ad rixas, jurgia, & discordia, huiusmodi enim multum præjudicant regulari discipline, ideò extirpanda per ejectionem illorum, qui pacem, & concordiam possent labefactare. Præterea Præter habitus blasphemiarum, multum enim indecens statum religiosum mala colloquia, verba namque religiosorum debent esse orationum sanctorum, verba ædificationis, benedictionis, & non maledictionis, aut destructionis. Præter graves causæ sunt undecim delicta procul reservanda à Superioribus à *Clemente VIII.* descripta in suo Decreto. 5. percussio calcæ

nu, pugno, inter novitios est causa levis: in magistro vero aut Superiore est grave delictum, & causa legitima expulsionis. 6. furtum de pane, vino, & cibariis, januis apertis, leve crimen: cum fractione, vel clavibus adulterinis delictum grave dignum expulsiōe. 7°. Egressio è loco novitatus intra clausuram monasterii de die levis causa, nocturna vero extra conventum digna expulsiōe sunt: Et alii defectus non vitiosi, sed naturales excludentes novitium à religione, præjudicantes statui religioso. v. g. ignorantia excludit pro statu clericali, licet non excludat pro laicali, dementia, illegitimitas, cæcitas, surditas, claudicas. Amentia excludit ingressum & professionem, quia est carentia usus rationis, item furiosus propter eandem rationem, æquiparatur enim amens, & furiosus l. si pater ff. de cur. fur. Sanchez lib. 5. cap. 4. n. 53. Vechius disp. 2. dub. 7. de probatione & professione disput. 13. dub. 1. n. 10. Probatur autem furor aut dementia, ut excludatur professus, & liberetur à religionis jugo per alios religiosos, cum quibus conversatus est stultus, nam vicinis, & cum quibus conversamur, præsumuntur nota facta nostra ex cap. quosdam. 7. cap. quanto 8. de præsumpt. & n. 24. & dicitur dementiam probandam adfuisse tempore professionis, quod censetur probatum, si constet de dementia ante, & post professionem, quia, probatis extremis, præsumitur de mediis, & qui aparet

paret demens, post præsumitur talis fuisse ante  
 Vitiati vero corpore, qui sunt irregulares ad  
 ordines, non sunt admittendi ad statum cle-  
 ricalem, nisi prævia dispensatione. *Bord. de  
 resolut. 54. n. 16. & seqq. usque ad n. 41.* Ad  
 quos vero spectet licentia novitium? Res-  
 pondeo, magistrum cum solo Priore non potest  
 ejicere novitios, sed requiri consensum Patrum  
 vocalium conventus, imo & Provincialis, et  
 quod ejectione novitii sit poena gravissima, et  
 eluditur enim à statu perfectionis, ad quem no-  
 vitii habent jus; non temerè ergo judican-  
 dum est de eorum ejectione; sed magna con-  
 sideratione, adhibitis Patrum consiliis, est deli-  
 berandum de hujusmodi maximi momenti no-  
 gatio; magister autem, neque Superior est pro-  
 priè, neque prælatus, sed solum novitiorum  
 educator, ut inferius dicemus. *Bord. de novitiis  
 resolut. 54. n. 11. 12. & 13. & seqq.* Præter  
 novitii recipiuntur à Superioribus de consen-  
 su aliorum; ergo pari modo licentiantur  
 illa regula, res, per quas causas nascitur, per eas  
 dem dissolvitur, consilio enim gesta firmitate  
 tuntur. *Gloss. 5. consilio cap. 1. dist. 80. per  
 cap. de repud.*

IV. Potest expelli novitius, qui de factio-  
 mel vel iterum se habitu exuens toxicò affectu  
 vitæ regularis, vel ægrè ferens correctiones, et  
 mortificationes, dicit conquerendo cum aliis  
 se nolle in religione permanere, licet deinceps

penitentiâ ductus, postulet admitti ad professionem; quia parum, vel ferè nihil inclinac ad vitam regularem cum tœdio habeat mortificationes, correctiones, clausuram, &c. quæ multum spectant & necessaria sunt statui Religioso, & colligitur ex *Concil. Trid. sess. 25. cap. 16.* nec enim habilis censetur ad profitendum; qui non venit propriè ad Christum, cum non diligat, & sequatur ex corde regularem disciplinam: ergo ejiciendus. *Bord. citatus n. 97. & 98.*

V. Ejici etiam potest novitius ex eo præcisè, quod formidet & timeat solus dormire in lecto, neque ad id potest cogi terroribus, minis & castigationibus, quia, ex constitutionibus omnium religiosorum, religiosi omnes soli dormire debent in lecto.

VI. Invitis parentibus, vel aliis, sub quorum cura est aliquis, volens libenter ingredi Religionem, potest recipi novitius, post decimum quartum ætatis annum completum; & novitia post duodecimum; sunt enim puberes, & in hoc suis parentibus amplius subjecti non sunt: si tamen parentes essent in gravi aut extremâ necessitate constituti, tunc filius non potest Religionem ingredi, si creditur probabiliter, quod possit illis subvenire manendo in sæculo, aliter peccaret mortaliter, ex communi DD. sententia. *Sanchez lib. 4. cap. 20. num. 3. Bonac. puncto 5. de honore parent. Peyrinis de subdito q. 1. cap. 9. concl. 1. quia ingredi est*

COR-

consilium, succurrere verò parentibus est de  
 præcepto naturali. *D. Thom. quodlibet 3. art.  
 16. & quodlib. 10. art. 9. Sylvest. verbo religio  
 2. q. 7. Suarez 3. tom. de relig. lib. 5. cap. 5.*  
 Hoc limitant aliqui, si absque periculo peccati  
 mortalis non possit filius permanere; quia fi-  
 lius propria spiritualis anteponi debet vi-  
 temporalis parentura, *Sanchez sup. n. 11.* Do-  
 ctрина tradita extenditur etiam ad Superiores  
 recipientes illum, cujus parentes graviter eju-  
 ope indigent: Si quis autem novitium, vel no-  
 vitiam raperet causa explendæ libidinis, vel  
 contrahendi matrimonium: sine dubio quoad  
 novitiam, præter peccatum mortale, gravissi-  
 mum incurrit pœnas juris civilis, quæ sunt de-  
 titum supplicium, & pœnas juris canonici  
 scilicet excommunicationem nulli reservatam  
 cum perpetua infamia & incapacitate omnium  
 dignitatum, & dejectione à statu clericali,  
 fuerit clericus, *Concil. Trid. sess. 24. cap. 6. de  
 reformat. matrimonii.* Dicitur verò raptus esse  
 quatuor: 1<sup>o</sup>. ex violentia illata contra perso-  
 nam raptam contra suam voluntatem, vel res-  
 stentibus personis, sub quarum cura est. 2<sup>o</sup>. ex  
 voluntate explendi libidinem. 3<sup>o</sup>. ex trans-  
 latione à loco ad locum, & 4<sup>o</sup>. ut persona raptus  
 sit honestæ vitæ: Raptus igitur est violenta ab-  
 ductio alicujus personæ, explendæ libidinis  
 causa, sive sit masculus, sive femina; pœnas  
 nimis committitur raptus, ut colligitur ex cap.

*Archiepiscopatu, de raptor.* Saraceni enim plures mulieres Christianas, & pueros rapiunt ut eis abutuntur. Ubi Papa mandat, raptores huiusmodi plectendos esse flagellis, pecuniis, etiam pœna mortis, secundum gravitatem excessus. Raptor verò novitii, sub custodia & regimine religionis existentis, pœnis juris civilis subderetur ex præcatis in *cap. de Archiepiscopatu de raptor.* Nulla tamen contra istos est imposita censura; quia non præsumitur raptus causa libidinis abductus à parentibus, tutoribus, aut curatoribus; quia censetur potius abducere propter honestum amorem, licet indiscretum, vel propter interesse bonorum, quam propter libidinem, & ideò non videntur digni pœna. Quod si liberè novitium ad religionem dimiserunt, non possunt ullo modo ipsum rapere, & Prælati regulares haberent jus illos repetere, & agere contra raptores, tanquam contra fures, & rapinam committentes. Abductus verò, seu raptus ab extraneis, censetur causa libidinis. *Vechius disp. 1. de novitiis n. 5. Bordon. resol. 54. n. 140. & seqq.*

VII. Inducere, seu attrahere aliquem ad religionem, vel cogere ad recipiendum habitum, aut ad professionem emittendam, contra propriam voluntatem, non licet; & qui hoc faciunt peccant; contra cogentes tamen masculos nulla à jure statuitur pœna, neque afficiuntur pœna Concilii Trident. *cap. 18. sess. 25.*  
cùm

cum hoc caput sit tantum pro mulieribus: peccant tamen, quia jura hoc prohibent, & spernit Deus coacta servitia, neque bonum possunt habere exitum, *Bordonus tom. 3. resol. part. 1. de Novitiis resolut. 54. n. 144. Miranda q. 17. art. 4. conclus. 2.* Inducere vero aliquem ad Religionem, debito modo, sanctum est, & laudabile: quia hoc est illum promovere ad bonum spirituale animæ suæ. *S. Thom. 2. 2. q. 187. art. 9.* qui vero vi, vel metu cogunt, non solum gravissimè peccant, quia ingressus Religionis debet esse liber, sed etiam coactus admitti non debet propter eandem rationem, imò professio invalida erit. *Lexana cap. 14. tom. 1. de Novitiis n. 29.* Qui autem, cujuscumque status aut conditionis sit, sive masculus, sive femina, virginem aliquam aut mulierem, quomodo cumque ad ingrediendum monasterium, vel ad suscipiendum habitum cujusvis Ordinis, vel ad emittendam professionem coegerit, vel auxilium, favorem, aut consilium dederit, vel ad præsentiam, consensum, aut auctoritatem interposuerit, sciens illam sponte non ingredi aut profiteri, excommunicatus est, juxta *Concil. Trident. sess. 25. cap. 18.* exceptis casibus in præmissis expressis: Plures vero sunt casus in jure expressi: primus, possunt cogi impuberes ad ingressum, non vero ad professionem, quia contra substantiam professionis, quæ libera & spontanea esse debet. Secundus, Si femina

vorit Religionem, cogenda est ad ingressum  
*cap. licet de voto, & quale est vorum, talis pot-*  
 est esse ad illud coactio. Tertius, sponsa, quæ  
 habens bimestre ad deliberandum, an velit in-  
 gredi Religionem, si dicat se velle ingredi, pot-  
 est cogi ad celerem ingressum, si marito subji-  
 ci non vult. Quartus, Si dicat se velle manere,  
 quæ nullam fecit professionem, cogi potest ad  
 proficendum. Quintus, Ob crimen damnata  
 ad pœnam, vel ad ingressum Religionis cogi  
 potest, sicut antiquitus delinquentes detrude-  
 bantur in monasteria ad agendam pœniten-  
 tiam. Sextus, Viro de consensu uxoris ingre-  
 diente, cogi potest ejus uxor ad ingressum, *cap.*  
*quidam. cap. placet de consang.* Septimus, Co-  
 gi potest, quando difficulter salvari potest ejus  
 honor, & hoc fit ad bonum finem, scilicet, quan-  
 do pater ejus non habet uxorem, vel non sunt  
 feminae consanguineæ puellæ custodes. Octa-  
 vus, est convertitarum, quæ in fine dicti *cap. 18.*  
*Concil. Trident.* excipiuntur à dispositione hu-  
 jus decreti, *Peyrinis de subdito q. 1. cap. 29. not.*  
*3. vide Bordonum de novitiis resol. 54. n. 144.*  
 & seq.

VIII. Similiter impediens ingressum reli-  
 gionis incurrunt pœnam excommunicationis,  
 juxta citatum *cap. 18. dicti Concil. Trident. sess.*  
*15.* quod intelligendum est pro fœminis, cum  
 nec verbum dicat de viris; nulla enim pœna  
 incurritur, nisi jure exprimat. Quod si quis  
 vi,



vi, vel fraude impediatur, quominus novitium profiteatur, vel quod non recipiat habitum religionis, tenebitur ad minus ad tollendam vim vel fraudem; multique dicunt teneri ad restitutionem damni illati, *Sylvester verbo restitutio 3. q. 3. Scotus in 4. dist. 15.* licet alii negent, quos sequitur *Suarez tom. 4. de relig. tractat. lib. 4. cap. 3.* Utrumque, licet sit probabile, tamen prius est securius, semper tamen erit graviter peccatum aliquem impedire, vel retrahere a ingressu, vel professione, nisi id fiat bono animo, & intentione, scilicet, si propter aliquas causas talis status illi conveniens non censetur, vel, quia talis religio est notabiliter diminuta, & relaxata. *Lezana citatus, n. 28.* Notandum tamen ex privilegio *Eugenii IV.* pro monachis sancti *Benedicti*, quod refert *Cassanobonus Compend. Privilegiorum Mendic. verbo novitius num. 28* & *Julij II.* pro monachis *Olivetanis*, quod refert *Peyrinus tom. 1. privilegiorum Jul. II. constitut. 10.* quo gaudere possunt etiam religiones, communicationem habentes, prohibetur, ne aliqui, cujuscumque gradus & conditionis existant, personas aliquas ad Religionem venire cupientes, verberibus aut violentiis quibuscumque impedire, vel prohibere, aut monasteriis avellere, injuriam illis irrogare, aut eas molestare, audeant vel presumant, sub poena excommunicationis Papae reservatae, modo, cum hoc praesens statutum fuerit, etc.

notitia  
sis, L  
istam a  
& post  
nis sup  
tionem  
tes inju  
novitium  
ad Com  
nitare r  
eaque c  
volupt  
diverte  
Non en  
fectus,  
impedi  
lentiam  
tentatio  
effectu  
quod si  
vitium  
Farina  
nile in  
Lezana  
IX.  
sola Su  
da fun  
stitutio  
praece  
non to

noticiam deductum, non destiterint à præmissis, Unde colligitur, excommunicationem istam ante monitionem esse comminatoriam, & post monitionem esse latæ sententiæ, *Peyrius sup.* Nota etiam, eandem excommunicationem incurrere illos, qui novitium recipientes injuriis afficerent, aut molestarent, & quique novitium jam indutum, aut statim induendum ad Conventum pergentem, precum importunitate retardaret, aut ad domum reduceret, in eaque conviviis, lasciviis, aliisque dæmoniis voluptatibus detineret, quousque à proposito diverteretur, eandem censuram incurreret; Non enim minùs violentant pravi excitati affectus, quam verbera: Nota etiam, quod talis impedicio, seu molestatio importat vim & violentiam, & effectum sequutum, nec sufficit attentatio. Verba enim intelligi debent cum effectu, ita ut novitius omninò impediatur, quod si eo pervenerint tales molestantes, ut novitium à monasterio rapiant, capite plectuntur. *Farinacius de hæresi q. 183. §. 6. n. 85. campanile in diversorio juris rubrica 12. c. 16. n. 83. Lezana verbo Novitius n. 35. in fine.*

IX. Non sufficit ad recipiendum novitium sola Superioris facultas (super quo consultanda sunt cujuscumque Ordinis statuta & constitutiones, & hoc regulariter loquendo;) Sed præterea requiritur consilium & consensus, si non totius Conventus, saltem majoris partis  
 X  
 cum

cum Superiore; Id enim est negotium tangen-  
 totum monasterium; ergo ad illud omnes vo-  
 cem habentes, aut saltem major pars debet con-  
 currere, quæ enim à majori parte fiunt, ab o-  
 mnibus facta censentur: hujusmodi verò re-  
 ptio habet aliquid simile cum electione, quæ  
 non sortitur suum effectum, nisi adsit major  
 partis consensus in personam propositam eli-  
 gendam ex pluribus: æqualitas autem voto-  
 rum nullam facit receptionem, nisi aliter  
 constitutionibus ordinetur, & sit consuetudo  
 religionis, quia duo vota affirmativa, licet ali-  
 rum sit cum Superiore, non sunt majoris effica-  
 ciæ, quam alia duo negativæ partis sociorum  
 eo, quod votum Superioris sit unicum & sim-  
 plex, non plus valens quam quodlibet cetero-  
 rum, aliàs solùm Superioris votum sufficeret  
 recipiendum novitium; & ratio est, quia vo-  
 æquivalentia sunt vota pugnancia ad invicem  
 igitur pars affirmativa non potest prevalere  
 negativæ; parium enim eadem potentia sunt  
 major, l. 1. §. veteres ff. de acquirend. possess. l. 1.  
 reus, ff. de duorum reorum; tùm, quia facit  
 lud Philosophorum, quòd, quando duo agunt  
 sunt æqualis virtutis, unum non potest agere  
 in alterum; eo, quod actio proveniat non  
 proportionem æqualitatis, sed inæqualitatis  
 Verùm enim est, quod in re communi potest  
 prohibentis conditio, regula 56. in 6. Res  
 ptio autem novitiorum spectat ad communem

tem, nec  
 sociis;  
 tis; reco  
 sentien  
 ficax est  
 cap. cum  
 sociis et  
 prior p  
 aliquem  
 munis m  
 tia & for  
 nulla est  
 esse rei,  
 quia esse  
 de forma  
 nis conse  
 lis consti  
 forma à p  
 fit ex cap  
 omne ver  
 ris confer  
 liorum. li  
 dus ex ill  
 non valet  
 acquirend  
 dic sicut  
 diendi Co  
 cui deneg  
 nullam fa  
 153. & se

tem, nempe ad Superiorem cum conventu, seu  
 sociis; ergo potior erit ratio partis prohiben-  
 tis; receptio igitur ex parte affirmantis & con-  
 sentientis erit nulla, quia affirmatio minus ef-  
 ficax est quam negatio, *gloss. verbo à suspensis*  
*cap. cum dilectus 8. de consuet.* Conventu aut  
 sociis etiam irrationabiliter dissentientibus Su-  
 perior propriâ auctoritate non potest recipere  
 aliquem in novitium; quia consensus com-  
 munitatis majoris partis Vocalium est de substan-  
 tia & forma receptionis, ergo eo deficiente,  
 nulla est receptio: forma enim est illa quæ dat  
 esse rei, quæ sublata vitatur actus. Ratio est,  
 quia esse rationale vel irrationabile non est  
 de forma receptionis, sed simpliciter commu-  
 nis consensus sive rationalis, sive irrationabi-  
 lis continet formam, eo, quod pendeat dicta  
 forma à potestate & consensu eorum, à quibus  
 fit *ex cap. cum nuper de offic. de leg. Baldus in l.*  
*omne verbum c. comm. de legat.* Ergo Superio-  
 ris consensus in novitium nullus ex dissensu a-  
 liorum, licet irrationabili, non potest dici vali-  
 dus ex illa irrationabilitate, causa enim illicita  
 non valet producere effectum licitum, *l. 2. c. de*  
*acquirend. possess. l. quadam mulier ff. de rei ven-*  
*dic* sicut denegata etiam injustè licentia au-  
 diendi Confessiones tenet, ita quod Sacerdos,  
 cui denegata fuit, attentans aliquem absolvere,  
 nullam facit absolutionem. *Bord. resol. 54. n.*  
*163. & seq.*

X 2

X. Re-

X. Receptio Novitii aut professio non admittitur, nisi cum consilio & assensu majoris partis conventus per vota secreta, non tamen per vota viva vocis, secundum laudabilem Religionum consuetudinem: quia per vota viva vocis minuitur libertas Vocalium, qui non liberè oretenus respondere valent, juxta ceterum men propriæ conscientiæ, secundum quam liberius responderent per mutam vocem, hoc per secreta suffragium. Vota autem mutam petere, præter morem, fraudem inquit: quod censuit *fac. Cong. apud Peyrinum de p. lat. q. 3. cap. 1. n. 22.* posse has receptiones fieri publicè, habet locum in illis Religionibus, quibus modò publicè, modò secretè novitii recipiuntur, & non aliter. *Bord. sup. n. 168.*

XI. Vocalis, qui nescit se resolvere, anbeat suffragari, vel refragari novitio; de idoneitate ad professionem dubitat, potest se consilio aliorum; majoris enim partis consilium sequi tenetur, rejecto dubio, nec licet à capitulo recedere, etiam de licentia Superioris, nisi ex alio prætextu; quia, si se decessus est irrationabilis, & contra charitatem nihil enim faciendum est, ex quo sequitur damnum proximo: Et si agat ex conscientia dubia, quodcumque suffragium ponat, perit. *Bord. sup. n. 161.*

XII. Recipere aliquem in religiosum

dendo illi statum religiosum, est simoniacum; quia est vendere rem spiritualem pro temporali. Recipere tamen aliquid ad sustinenda onera temporalia, quæ religio suscipit cum aliqua persona, non est ex natura rei simoniacum, quia tunc non accipitur temporale pro spirituali, sed pro temporali. *Suarez 1. tom. de religione lib. 4. de simonia.* Quotiescumque autem licitum est accipere aliquid in ingressu religionis, licitum est etiam pactum inire pro illo, sponte à parentibus oblato, quia hoc nullo jure prohibetur, & multorum consuetudine approbatur. *Lexana cap. 25. num. 5. 1. part. tom. 1.* Præterea licitum est accipere pro sustentatione, non solum id, quod necessarium est pro sustentatione tempore novitiatus, prout supponitur à *Concil. Trident. sess. 25. cap. 16.* sed etiam id, quod fuerit necessarium pro alimentis ipsius per totam vitam, & id jure naturali concessum est. *Bonacina de simoniac. q. 7. §. 4.* quia hæc sunt quasi jura & stipendia debita, *Suarez tom. in 1. part. disput. 22. lect. 5. n. 15. Sanchez lib. 7. in decalog. cap. 5. n. 21.*

XIII. An aliquid possit recipi in ingressu ad novitiatum & professionem ( dico in ingressu; non pro ingressu.) Certissimum enim est, ingressum ad novitiatum, & ad professionem, esse quid spirituale, ac proinde pro illis dare vel accipere, est peccatum simoniæ. Dico ergo in ingressu posse fieri pactum de salario pro anno

X 3

novi-

novitatus, & posse aliquid dari religiosis pro  
 facilitando negotio ad ingressum; imò, nil  
 peteretur salarium, non pauci ingrederentur,  
 potiùs ut à religione pro eo anno alerentur,  
 quàm ut in ea profiterentur, ad quod inconve-  
 niens impedimentum rationabiliter petuntur  
 expensæ, neque hoc inducit simoniam, cum  
 non petatur pro ingressu religionis, sed pro so-  
 stentatione religiosi *D. Thom. 2. 2. q. 102.*  
*art. 3. ad 4. Sotus lib. 9. de institut. q. 6. art. 1.*  
*ad 4.* etiamsi sit conventus dives, petunt enim  
 in eleemosynam, non ut debitum, *Bonacini de*  
*simonia §. 8.* quod verò possit aliquid dari reli-  
 giosis ad captandam eorum benevolentiam,  
 certum est, quia hoc non est dare pro ingressu  
 sed pro amicitia captanda, ut faciliùs volens  
 ingredi recipiatur, per huiusmodi siquidem  
 munuscula ingressus, seu ingredi volens  
 coarctatur, sed remanet in plena libertate re-  
 dendi, aut manendi. *Bord. resolut. 54. n. 10.*  
 Quod verò attinet ad pactum seu convivium  
 non potest exigì, neque peti ut debitum, hoc  
 enim prohibetur aperte in *extravag. com. de*  
*simonia*; aliter exigentes aut cogentes, ut de-  
 tum, excommunicationem incurrunt, sicut  
 dantes: Capitulum vero, & Conventus culpa  
 sionem Papæ reservatam, possunt tamen admi-  
 nere & allicere, sed non cogere ex pacto, ut  
 communia fiant: Nota, quod etiamsi  
*Concil. Trident.* nihil posse tribui monastio  
 temp

tempore novitiatus : potest tamen dari ante ingressum ; quia prohibitio restringitur ad tempus novitiatus tantum. *Bord. sup. n. 152.*

XIV. Parentes, qui promiserunt dare centum v. g. nummos Religioni, ut facilius eorum filius reciperetur in Religione, ut postea factum fuit, non possunt cogi ad solutionem rei promissa; quia obstant jura supradicta, & in foro externo hæc promissio non videtur libera, nec præsumitur licita, imò potiùs coacta, & simoniaca, cum fuerit præcisè contracta intuitu solùm ingressus Religionis. *Bord. sup. n. 151.*

XV. Novitius, vel novitia, dotem vel salariam non solventes, ex casu fortuito, licet præcesserit pactum, non possunt expelli : quia expulsio habet rationem pœnæ gravissimæ : ergo ex eo præcisè, quod ex casu fortuito non habeant, unde possint solvere, non possunt expelli, quia nulli infligenda est pœna, nisi culpa præcesserit; & juxta *regulam juris 66.* quando non stat per eum, ad quem pertinet, quominùs conditio adimpleatur, haberi debet perinde ac si impleta fuisset : sed per novitios non stetit quominùs adimpleretur : ergò perinde est, ac si esset impleta, & consequenter expellendi non sunt. *Bord. resolut. 54. n. 159.*

XVI. Negantes votum suum, vel suffragium novitio aliàs idoneo, graviter peccant; impediunt enim illum à consequatione boni spiritualis, quod est contra charitatem : an au-



tem sit peccatum mortale? negat Sanchez lib. 1. cap. 4. n. 59. contra quem Bordon. sup. n. 135. Vecchius dist. 12. dub. 1. n. 1. Portellus verb. novitius n. 17. Mirand. tom. 1. q. 25. art. 11. conclus. 1. & 2. Suarez tom. 3. de relig. lib. 4. cap. 3. n. 7. & alii plures. An verò sit peccatum nolle simpliciter recipere aliquem, quamvis ad religionem appareat idoneus, videtur secundum opinionem multorum, quod sit peccatum mortale, tamen nullum videtur peccatum Superiori, vel cuilibet alteri facultatem habenti, novitios recipiendi ad religionem, illis simpliciter negare ingressum, licet alias possent recipere, quia nulla lex suadet huiusmodi receptionem: ergo nolle aliquem recipere ex merito arbitrio, nulla est transgressio, consequenter neque peccatum: quia impedire alicuius bonum, nullum est peccatum, si impeditus ad illud non habet jus ad rem & in spe. Ille autem qui ingredi cupit, nullum habet jus, ergo non dicitur iniquè impediri: Id autem, quod dicit Christus, *cum, qui venit ad me non ejiciam eum foras*, explicatur de accessu per fidem; nullus enim ad fidem venire volens à Christo ejicitur foras: sed in nostro casu, quale est arbitrium volentis ingredi, talis potest esse voluntas Superioris: Et sicut in optione est ingressus & nolle ingredi ex parte petentis; ita & Superiori libertas recipere & non recipere. Bordon. sup. n. 138. etiam si postulans fecisset votum ingrediendi,

diendi,  
causa ad  
quia per  
inducit  
negare  
n. 45. se  
XVII  
isto n. 3.  
rum reg  
religion  
to, alic  
gruum.  
religion  
ment. V.  
ratiocin  
talem in  
ria illis,  
ratiocin  
ti domi  
facere,  
tunc lic  
profiter  
si maner  
breve te  
intrare,  
solum p  
pus cen  
calog. c.  
pri de q  
post m

diendi, Superior ingressum negare posset, sine causa adhuc legitima, nec peccaret mortaliter, quia per emissionem illius voti nulla obligatio inducitur Superiori; ergo sicut ante potest illi negare ingressum. De similibus votis dicemus n. 45. sequenti.

XVII. Præterea, quæ diximus *sup. in cap. isto n. 3.* pro impedimentis canonicis novitiorum regularium, consultandæ sunt in primis religionis cujusvis constitutiones. Quoposito, aliquid de illis hic differere non est incongruum. Et 1<sup>o</sup>. criminosi non possunt admitti ad religionem juxta constitutionem. *Sixti V. & Clementi. VIII.* 2<sup>o</sup>. Obligati seu gravati debitis, & ratiociniis, nec intrare, nec profiteri; quia per talem ingressum, aut per professionem, fit injuria illis, quibus sunt obligati: *Sylvester. verbo ratiocinium*: Quando autem debita sunt incerti domini, aut debitor nec in parte potest satisfacere, nec speratur, posse manendo in sæculo, tunc licitè potest intrare Religionem, & in ea profiteri, quia tunc nulla fit alicui injuria; quod si manens in sæculo sperat, ut ea sit soluturus brevi tempore, non potest licitè Religionem intrare, debitis non solutis, secus est, si speret solùm post longum tempus; breve autem tempus censetur biennium. *Sanchez lib. 4. in decalog. cap. 19. num. 8.* 3<sup>o</sup>. Furiosi & mente capti de quibus n. 3. præcedenti 4<sup>o</sup>. Conjugati post matrimonium consummatum, non possunt

sunt admitti, nisi alter conjux etiam Religionem ingressus fuerit; quando verò unus conjux potest facere perpetuum divortium, potest propria auctoritate Religionem ingredi, & in ea profiteri. 5°. Servi, & qui non sunt sui juris, nisi de licentia dominorum, ad Religionem non possunt admitti; servus enim non est sui, sed domini, atque ita non potest se dare Religioni, prout fit in professione; ita Sylvester verbo *Religio* 2. q. 3. 6°. Illegitimi non recipiuntur, secundum quarumdam Religionum constitutiones, licet ex vi juris communis & decretorum Pontificum possint admitti, si bonam indolem, & virtutis specimen præ se ferant, & toties merita suffragentur; ut natalium suppleant defectum, eorumque receptio Religionis commodo, & utilitati profutura videantur. *Gregor. XIV. anno 1591. Rodriquez tom. 3. q. 4. art. 4. & 3.* 7°. Buffones, hystiones, carnifices, satellites, & lenones à receptione excluduntur, quia sunt infames, vel quasi infames, & non decet similibus personis Religionem decorari. *Panormitan. in cap. cum decorem de vita & honest. cleric. n. 2.* Descendentes ex genere infecto Hebræorum, vel Saracenorum, & de jure communi possunt admitti, nec professi possunt ejici sub hoc prætextu; etiam si de hoc interrogati celaverint, nisi hoc illis fuerit prozeztatum; quia statuta religionis sunt attendenda. Novitius ante professionem interro-

gatus, an habeat aliquem defectum, aut impedimentum cum protestatione, quod si postea inventus fuerit habere, professio ejus nulla erit, si praedictum defectum celaverit. Talis professio erit invalida, quia deficit illi consensus religionis requisitus. *Rodriguez tom. 3. q. 17. art. 9. Sanchez lib. 5. in decalog. cap. 4. n. 57. Lezana de novitiis cap. 24. n. 26.*

XVIII. Episcopi, aut ad Episcopalem dignitatem constituti, non admittuntur ad religionem absque expressa Papae licentia, quia status Episcoporum altior est statu religionis; vel debent religionem prius ingredi, cum status religiosus non sit impossibilis cum Episcopatu. Religiosus enim factus Episcopus verè manet religiosus. *cap. nisi cum pridem de renunciat. Suarez tom. 3. de relig. lib. 1. cap. 19. n. 13.* Praelati tamen inferiores Episcopo possunt admitti propter oppositam rationem, *S. Thom. 2. 2. q. ultima art. 7. Sylvester verb. religio 1. q. 8. Suarez tom. 3. de relig. lib. 5. cap. 4. n. 14. Lezan cit. n. 11.*

XIX. Novitius vestiri potest in quocumque conventu, sive deputato, sive non deputato, ad novitiatum, quia actio vestiendi novitium non spectat ad annum probationis, siquidem illa actio transitoria est, parum conducens ad cognoscendos mores novitii à religiosis, & ab ipso religionis asperitates, in quibus consistit **annis novitatus, annus vero probationis consistit**

fit in permanentia novitii in loco designato, in quo habet probare & probari: receptio igitur ad habitum est prævia dispositio ad probationem, quæ non fit sine habitu. *Bordon. citat. super num. 1.*

XX. Posito, quod conventus, in quo novitius vestitus fuit, fuerit destinatus ad novitiatum pro aliquibus, & in illo vestitus ad alium conventum pro ejus probatione transferri debeat. Dico, quod dies peracti in loco deputato primi conventus sunt computandi, quia in hoc sunt omnia requisita ad novitiatum; locus est enim deputatus, & ibi se gerit vestitus novitius sub disciplina magistri, & consequenter, cum non differat ab aliis in regulari vita, cum illis censeri debet, & sicut prodest aliis novitiatus, ita & illi, siue illuc iaductus fuerit, ut novitiatum incipiat siue non; annus enim probationis consistit in facto & experientia, et parte quidem novitii, ut experiatur religiois austeritates & religio illius mores. *cap. monasteriis. 6. 19. q. 3. cap. ad Apostolicam de regul.*

Si verò vestitus esset in loco non deputato ad novitiatum, non computaretur tempus à receptionis habitus, sed à die introductionis in locum destinatum, *Bord. cit. n. 2. & 3.*

XXI. Tempus verò intermedians itineris primo loco novitiatus ad secundum locum computatur, & ratio est, quia, in itinere consistens cum Superiorum licentia, reputatur ac

esset intra monasterium, *Vechius de novitiis di-*  
*spat. 11. dub. 3. n. 3. & Bonacina q. 2. de claus.*  
*punct. 10. diff. 2. §. 2. n. 6.*

XXII. Translatio alicujus novitii ab uno  
novitiatu ad alium potest fieri, etiam sine cau-  
sa, seu à Provinciali, seu à Generali ; quia non  
est interruptio novitiatus, sed solum translatio  
de loco ad locum, quæ non adversatur novitia-  
tui, modo uterque locus sit deputatus : imo ta-  
lis transmigratio videtur esse legitima causa,  
quia novitius magis probatur & probat : loci  
enim mutatio interdum est in utilitatem pro-  
priam, *cap. valet 9. dist. 81.* plerumque enim,  
dum mutatur locus, mutatur etiam mentis affe-  
ctus, & interdum est in utilitatem aliorum *cap.*  
*mutationes 34. 7. q. 1.* & idem accidit in mu-  
tatione novitii, qui transmigracione ab uno ad  
alium locum majorem habet occasionem expe-  
riendi asperitates religionis & mores ac disci-  
plinam aliorum religiosorum : Translatio au-  
tem sine licentia interruptit novitiatum. Li-  
centia autem hujusmodi transitus à neutro Su-  
periore locali dari potest, quia neuter in neu-  
trum habet imperium cum sint pares. *cap. inno-*  
*centii 20. de elect. l. nam magistratus ff. de recept.*  
*arbitr.* Sed danda est à Superiore majore utrius-  
que loci, & si fiat transitus ad aliam Provinciam,  
spectat ad Generalem, quod si per paucos dies,  
vel mensem alterum, novitius stetit in uno, non  
est absolute necessaria fides testimonialis de vi-  
ta

ta & moribus novitii, si autem per plures necessaria est pro informatione fratrum, qui aliter possent suspicari de vita & moribus novitii in 1<sup>o</sup>. conventu peractis. *Bordon. resol. 24. n. 6. 7. & 8.*

XXIII. Novitius verè vocandus est religiosus & de familia conventus, in quo novitiatum peragit. Prima pars probatur: quia, licet religiosus in hoc esse constituitur per professionem, *cap. Gonsaldus 1. 17. q. 2. gloss. cap. de Prædicitis 7. 27. q. 1. & sic omnes docent*; Nihilominus, cum novitius sit proximè in via ad professionem, dicendus est religiosus, si non perfectè & irrevocabiliter, saltem initiativè & perseveranter, quia novitiatum ingreditur, ut anno probationis expleto professionem emittendo perpetuò maneat in religione, *cap. religioso 2. §. quamvis de sentent. excommunicat. in 6. de Electores*, est enim persona Ecclesiastica, & datus habitus est actio spiritualis, cum per habitum fiat talis persona; neque est clericus secularis: ergo religiosus, cum non detur medium, *cap. duo sunt 7. 12. q. 1.* Secunda pars probatur, quia professi ibi sunt de familia, seu domicilium contrahunt, ubi à Superioribus designantur permanens regulariter, & non per modum provisionis, sive in subsidium alterius absentis incidenter, *Panormitan. in cap. nullus de paroch. Sanchez lib. 4. cap. 39. n. 20. qui cum Naldo verb. ordo.* loquitur in terminis de novitiis, *Bord. cit. n. 06.*

XXIV. No-

XXIV. Nominis mutatio, ingressu religionis, quamvis non sit absolutè necessaria de jure communi, eo quòd de hac re non sit statutum, nihilominus regulariter ingredientibus nomen mutatur à Superiore ex eo eorum beneplacito, quod maximè conveniens est, quia ingrediens, à mundo specialiter convertitur ad Deum ergo ista conversio per aliquid exterius manifestari debet, & hoc fit mutatione nominis: nam prisce nominis retentio arguit præteriti affectus conservationem, arg. l. *in nullo ff. de feriis*. Tùm, quia, quando fit transitus à statu imperfectiori, seu minus perfecto ad perfectum, fit mutatio nominis, ut patet exemplo Hebræorum, quibus nomen mutatur cum ad fidem transeunt, & Papæ electo nomen mutatur, & Christus Apostolis nomen mutavit, ut de Petro cap. 1. *Ioannis*, & *Marci* 3. de filiis Zebedei. & *Genes.* 32. de Jacob: At qui religionem ingreditur sine dubio transit ab imperfectiori statu ad perfectiorem: Denique in singulis ferè religionibus hoc practicatur, ut appareat, ingredientem renuntiasse mundo & pompis ejus, ejusque vitiis & moribus inordinatis, est enim secundum Baptisma professio regularis secundum sanctorum Patrum opinionem. *Bord. cit.* 101.

XXV. Novitius in receptione habitus probationis efficitur Clericus tonsione capillorum, & confecione coronæ, & probatur ex institutione



tione super receptione, & educatione novitiorum, Clemens VIII. §. cum autem ibi. Item §. tempore. Ubi sæpe distinguit novitios clericos à conversis. Frustra autem eos Papa vocaret clericos, si verè non essent clerici, & secundùm Hieronymum ad Nepotianum relatum in cap. clericus. §. 12. q. 1. Clericus dicitur, qui Christi servit Ecclesiæ; mancipantur enim divinis officiis, & Ecclesiasticis obsequiis, ut de se patet; ergo sunt clerici ipso primo religionis ingressu consecratione coronæ, quam Sixtus IV. in sua bulla incipiens, cum de omnibus §. Sed in iis, vocat characterem clericalem, & eo nomine vocantur jure antiquo, cap. 2. de regul. qui deputantur ad divina officia & exercitia spiritualia in Ecclesiis suorum ordinum, funguntur enim officio Psalmistæ, Lectoris, Cantoris, &c. Ideoque sunt personæ Ecclesiasticæ, quia ad chorum sunt deputati, ut se exercent in divinis, cum spe ascensus ad sacros Ordines, *Bona sup. n. 90. & III.*

XXVI. An verò sit conveniens aut necessarium, ut, dum Superior reprehendit, vel publicat aliquod statutum contra transgressores, quod vitium remaneant, & videant quid agatur à Superiore, an verò sint dimittendi, ne sciant, an videant facta mala professorum? Videtur negativè respondendum, quia pueri & juvenes facti scandalizantur; nihil enim cum scandalo faciendum est. *cap. 2. de præscript. imò tunc deficit*

desistendum à jure suo, gloss. in verb. nihil ex  
 cap. ad aures 5. de temp. ordin. & multa solent  
 dimitti propter scandalum, cap. 2. & 3. de cle-  
 ricis, egrot. & cap. 4. de stat. monach. His tamen  
 non obstantibus, novitii non debent dimitti in  
 casibus similibus, sed retineri & interesse repre-  
 hensionibus & castigationibus, quia similia ex-  
 empla correctionis multum profunt novitiis.  
 Exempla enim presentia præcavere faciunt in  
 futurum, cap. quia 4. dist. 82. & pœna sunt in  
 exemplum aliorum, cap. cum quidam 12. cap.  
 sicut 13. ne jurejur. cap. ea que 8. de stat. mo-  
 nach. ubi dicitur, quod delinquentes publicè  
 puniantur, ita quod pœna ipsorum sit aliis in  
 exemplum, unde bene dicitur cap. quia propter  
 46. 2. q. 7. quod transgressionis ultio sit cate-  
 ris interdictio delinquendi. Probatur item ex  
 fine novitiatus, qui inductus fuit, ut novitii a-  
 speritates religionis, & religio mores novitii  
 valeant experiri. ita Innocent. III. cap. ad Apo-  
 stolicam 16. de regul. Sed si novitius dimittitur  
 tempore correctionis, quomodo poterit expe-  
 riri religionis austeritates, & cap. presens 4. 40.  
 q. 3. dicitur. Si eo tempore tam dure observan-  
 tia monasticam intellexisset regulam, nunquam  
 filium Lambertum coegisset portare cucullam.  
 sunt verba textus: Quod autem de scandalo  
 dictum est supra, nullum in hoc sequitur, nisi  
 pharisaicum & irrationabile: Prælati enim te-  
 nentur subditorum excessus corrigere, cap. ut  
 fama

fama de sentent. excom. ergo novitii non debent dimitti, nisi alia sit ordinis constitutio vel consuetudo. Bordon. q. 17. resolut. 54. num. 95. & 96.

XXVII. Requiritur ad valide profitemdum unus annus integer, & sufficit, cap. Gonzalvus l. 17. q. 7. cap. ad Apostolicam 16. de regulari. Concil. Trident. sess. 25. cap. 15. Siquidem per annum sufficienter probantur mores & vita. Hic verò annus debet esse integer quoad numerum & cursum naturalem, quia annus non est nisi cursus 365. dierum, & quasi sex horarum, quia desunt aliqua minuta; & cum sex horæ quadruplicatæ constituant unum diem naturalem, ideo unicuique quadriennio, quod dicitur bissextilis, additur unus dies, & sic ille annus constat 366. diebus; si ergo solus dies vel hora, aut semihora, imò unus quadrans desit, annus non dicitur integer, cum integritas dicatur id, cui nihil deest: unus ergo annus integer, currens de momento in momentum, requiritur ad valorem professionis. Anno vero bissextili requiruntur dies 366. alius annus non esset integer, quia illi deesset unus dies; quando autem solum de quadrante semi hora vel etiam hora dubitatur, non est dubium, quod resolvendum sit in favorem professionis valentis contra reclamantem, quia non est multum minima pars, ex qua nulla certa conclusio nullius professionis potest inferri.

XXVIII. Quando autem incipiat prima hora & dies novitiatus, seu dies anni probationis Dico, quod currit tempus ab illo puncto, quo ultimo inductus fuit habitu religioso, si fuit vestitus in loco ad novitiatum deputato: si vero extra, in conventu non deputato, inductus fuerit, tunc incipit currere tempus novitiatus, quo primo introducit in conventum deputatum: probatur ex verbis *Concil. Trident. sess. 25. cap. 15.* prima pars, quia initium probationis sumitur à susceptione habitus per hæc verba, *nee qui minore tempore quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit.* Confirmatur à simili, quia sicut à consuratione laicus incipit esse clericus, & miles à receptione cinguli, & à professione religiosus, ita novitius incipit quis esse, cum primo habitum recipit. *Miranda tom. 1. q. 22. art. 3. conclus. 1.* Secunda pars probatur, quia traditio habitus extra locum deputatum fit potius ad consolationem parentum & amicorum, quam in ordine ad probationem, maxime stantibus decretis *Clement. VIII. de recipiendis ad habitum probationis & professionis in locis deputatis sub pena nullitatis professionis confirmatis per Breve Urbani VIII. incipiens, Religiosos.*

XXIX. Regulariter sine habitus religionis gestatione irritus est novitiatus, & invalida professio, quia gestatio habitus est una ex principalibus aspectibus, quam novitius probare debet.

debet. Unde gloss. 1. sine cap. presbyterus 38. 16. q. 1. dicit, quod experientia habitus maxime spectatur, & gloss. v. lanea veste cap. 2. de homicid. per cap. in capite dist. 5. dicit, experientiam habitus, & laneum habitum esse penitentiae signum, unde & in lecto ferendus à monialibus, cap. vidua 13. 20. q. 1. Novicius ergo probandus est in habitu eius ordinis, quem intendit profiteri, Concil. Trident. sess. 25. cap. 15. ubi requiritur habitus gestatio, sive pro novitiatu, seu pro professione, aliter utrumque irritum est. Rodriguez tom. 3. q. 15. art. 9. Miranda tom. 1. q. 21. art. 6. Peyrinis de pralat. q. 3. cap. 1. n. 103. Vecchius disput. 11. dub. 7. & alij plures.

XXX. Novitiatu illius non tenet, & est nullus, qui saltem praecipuas religionis austeritates non est expertus, licet non omnes in specie, sed ad minus aliquantulum debet experiri eas, quae ad vota pertinent; parum enim est esse sub obedientia, si ea nunquam exerceatur. Unde novicius v. g. Patrum Minimorum, qui toto anno infirmus fuit, & de carnibus vixit, verum non exegit novitiatum, neque valide potest profiteri. Idem dico de aliis, quia huiusmodi spectant ad substantialia Ordinis, & non sufficit solus affectus, sed praeterea requiritur eius executio, quia annus probationis consistit in executione & experientia, si non omnium asperitatum, saltem principalium & sub-

Substantialium. Bordonus resolut. 99. num. 42.

¶ segg.

XXXI. Non potest Prior conventus novitiatus, nec aliquis Superior unum aut alterum novitium, licet bonæ indolis, ad scholam extra monasterium mittere, etiamsi debitis horis reperiri possit in choro pro horis canonicis, sed intra claustra novitii ab eorum magistro deputato debent instrui. Si tamen mittantur edocendi, non ideo inde sequitur nullitas probationis aut professionis, sed novitiatus bonus est, & inde sequuta professio tenet. Primum probatur, ex constitutione *super educat. novitior. Clement. VIII.* his verbis: *In eo etiam præter alias communes necessitates apertus locus adsit ad spirituales collationes, seu conferentias faciendas, ac lectiones instructionesque magistri audiendas, &c.* Præterea, si nulli seculari licet ingredi novitium, sine gravi causa ad colloquendum cum novitiis, nisi magistro permittente & præse, multo minus poterit novitius egredi ad scholas, cum id fieri non possit sine colloquio & conversatione secularium. Deinde vix commorari possunt cum professis nisi in choro, refectorio & processionibus: ergo nulla ratione dimitti possunt ad scholas; Denique inter principales austeritates, quas novitius eo anno debet probare, est observatio clausuræ, cujus difficultatem experiri non est possibile, si quotidie bis aut etiam semel egrediatur ad scholam.

lam. Secundum, quod novitatus teneat, probatur, quia novitius exeundo ad scholam adhuc sufficienter experitur asperitates religionis, accedit enim semper & revertitur cum licentia & benedictione sui Superioris, & tenet professio, quia nullibi annullatur ex illo delictu. *Bord. resolut. 54. n. 170.*

XXXII. Clericus potest transire ad statum conversi tempore novitatus, qui autem ad conversum habitum receptus fuit, nullatenus ad clericorum statum transire potest sine rescripto Apostolico, ut expressè dicitur in *istitut. novit. §. tempore vero. Clement. VIII. de transitu vero clericorum nihil dicitur, unde non videtur Papa hoc prohibere: negatio enim unius est alterius inclusio: cap. non ut de presumpt. & concessum censetur, quod non est expresse prohibitum: cap. sunt nonnulli. §. 1. q. 1. cap. jam nunc 7. 28. q. 1. ibi (hoc non vult Dominus) tota vero difficultas, quæ posset esse ex parte clerici transeuntis ad statum conversorum, esset, quia non esset expertus austeritatem & laborem atque verecundiam in quærendo eleemosinas, juxta illud Evangelicum *mendicare erubescit*, sed cum sciat transiens, illud statum habere annexum illud mendicandi officium, eam asperitatem sufficienter experitur, antequam profiteatur, imò sufficit, si habeat cognitionem illius speculativam, neque eam (ut diximus) tenetur novitius omnino asper-*

asperitates in specie experiri. *Bord. sup. n. 228.*  
¶ *seqq.*

XXXIII. Novitius mutans primum novitiatum, si in illo fuit per notabile tempus, duos scilicet vel tres menses, debet secum afferre litteras testimoniales de vita antea acta in primo loco, pro informatione fratrum secundi loci; quia aliter possent suspicari de vita & moribus in priori conventu peractis. *Bordon. sup. n. 18.*

XXXIV. Expulso novitio dandæ non sunt litteræ testimoniales, si ex propria culpa fuerit expulsus, si, quia vitæ austeritatem sufferre non potuit, si, si voluntariè ex propria libertate statui religioso renuntiaverit: 1º. quia hoc ipso, quod ejicitur ex ejus antea acta mala vita, & pravis moribus fides, si illi fieret, falsa esset; sunt enim hujusmodi litteræ commendaticie tractantes de laudabili vita & honestis moribus. 2º. in aliis casibus nullum est debitum dandi tales litteras; si tamen consuetudo sit illas concedendi, poterunt concedi exprimendo in illis causam recessus, si ex libero recesserit arbitrio, si, quod recessit, eo quod esse naturæ & complexionis ita delicatæ, ut non potuerit asperitates religionis sustinere; Ubi vero non est consuetudo, non introducatur.

XXXV. Peractus novitatus in multis casibus remanet nullus, & 1º. factus ante annum §. inceptum nullus est: ergo ut valeat, debet

Y 4 bes



bes illum incipere post 14. completum, hoc est  
 in decimo quinto; inceptus tamen aliquot  
 diebus, etiam forsan per mensem in fine decimi  
 quarti, non videtur dici vitiosus, quia, sicut no-  
 vitius continuè non tenetur experiri singulis  
 in specie asperitates, ita neque tempus aptum  
 ad experimentum ita continuè considerari de-  
 bet, quin major temporis pars apta sufficere  
 possit pro experimento necessario, Sanchez lib.  
 3. cap. 4. n. 22. 2°. Novitiatus est nullus de-  
 fectu integritatis, debet enim per unum an-  
 num integrum manere in probatione (ut dixi-  
 mus n. 27. præcedenti,) ita Concil. Trident. sess.  
 25. cap. 15. per annum post susceptum habitum  
 in probatione steterit: quia tempus à lege præ-  
 scriptum est de substantia rei cui adjicitur, &  
 dicitur forma actus; unde, qui tempus legi  
 non observat, non dicitur legis formam obser-  
 vare, l. observare §. post hac ff. de officio procon-  
 sul. 3°. Novitiatus fit nullus, defectu conti-  
 nuationis, posita ejus interruptione: requiritur  
 ergo continuatio, nam per particulam (per)  
 appositam in Concil. Trident. supra, significatur  
 debere esse continuum, l. Urbana 166. l.  
 pernoctare ff. de verbor. obligat. De interrup-  
 ptione verò certum est, quod illa posita nõ au-  
 plius subsistit continuatio, & de hac agemus  
 n. sequenti. 4°. Novitiatus est nullus, quan-  
 do fit sine veste religiosa, ut diximus n. 29. præ-  
 cedenti: cum debeat novitiarius probari cum ha-  
 bitu.

bitu; cap. super eo cap. ex parte 22. de regu. & cap. 1. eodem tit. in 5. quia, licet habitus non faciat monachum, facit tamen novitium. 50. Nullus est novitiatus factus extra monasterium ad hoc destinatum, tamen extra factus per aliquod tempus de licentia & ex causa, non vitatur, non obstantibus decretis. *Bord. n.*

XXXVI. Novitiatus autem interrumpitur, 1. si novitius exeat à monasterio habitu depositio cum intentione deserendi religionem, & non amplius redeundi. *Peyrinis de Pralato q. 3. cap. 1. §. 4. n. 10. Vecchius disp. 11. dub. 3. n. 6. Portellus verbo novitiatus n. 49.* hic supponuntur tria, scilicet, habitus depositio, quod exeat extra monasterium, & exitus fiat animo deserendi. Ad tria respondeo, & 1<sup>o</sup> quoad habitus depositionem certum est, quod habitu non deposito, exire à claustris simpliciter, non importat desertionem novitiatus, cum etiam profelli aliquando exeant animi gratia ad vagandum, quamvis ad non deserendam institutum. Ut ergo pateat desertio, adjicitur habitus depositio, præterquam quod in retentione habitus, si non actu continuatur novitiatus, saltem virtualiter: cum habitus gestatio connumeretur inter austeritates, quas novitius experiri debet. *Sanchez lib. 5. cap. 4. n. 29.* Neque fractio obedientiæ, quamvis sit grave peccatum, infringit aut rumpit novitiatum, cum etiam per inobedientiam magis experiantur

Y s

reli-

religionis austeritates in consequentiam pe-  
 nã, quam sibi novitius imponendam & sube-  
 undam prãvidet. Secundò, debet esse actua-  
 lis exitus consummatus extra monasterium,  
 non enim dicitur exiisse, si mansit intra clau-  
 stra, etiam habitu dimisso, & cum animo defe-  
 rendi. Ille enim tantum dicitur exiisse, & fu-  
 gitivum esse, qui in ipsum factum fugã vitium  
 mentis deduxit. *l. fugitivus 215, de verbor. si-  
 gnificat.* neque perfectè recessisse dicitur ille no-  
 vitius, qui in actu fugã extra claustra depre-  
 henditur ipso die, quo recessit; qui enim in fu-  
 ga est, videtur esse in loco, à quo recessit. *l. huius-  
 modi 86. §. legatum ff. de legib. 1. l. servus  
 80. ff. de legat. 3.* neque ille censendus est fugi-  
 tivus, qui ad fugam gradum unum vel alterum  
 promovit vel currere cœpit. *l. quis si fugi-  
 tus §. item ait de verbor. significat. 3º.* Ad in-  
 terrumpendum novitiatum requiritur animus  
 deserendi statum illum, & est vera causa pro-  
 ductiva interruptionis, quã per se cum non pa-  
 teat, quia consistit in animo & proposito, quod  
 in mente retentum nihil operatur, ideo externi  
 actus depositionis habitus & exitus extra mo-  
 nasterium adjiciuntur, ut ex his interruptio  
 pateat; quare, qui habitu deposito, animo fu-  
 gandi aut percutiendi, vel sævitiam magistrum  
 fugiendi ex timore pœnã, vel ut recursum ha-  
 beat ad Superiorem, statim redeundo, vel ha-  
 beat aliquam causam præcedentem, ex qua de-  
 dit

Ani possit egressionem non fuisse simpliciter fugam animo delerendi, ex his non inferitur interruptio novitiatus, *Vecchius disp. 11. n. 15. dub. 3. Barbosa ad cap. 15. sess. 25. n. 40. Peyrinus de Pralato q. 3. cap. 1. §. 4. n. 100.*

Secundò interruptitur novitiatus, quando legitima subsistente causa, novitius ejicitur; quia tunc perdit omninò statum religiosum, & consequenter rumpitur novitiatus; ad hoc autem tria sunt necessaria, scilicet primò, ut legitime sit expulsus; secundò, ut sit secundum statuta ordinis; & terriò, ut ita expulsus steterit per aliquod tempus extra monasterium permanenter; factum enim parum durans non videtur fuisse, parum enim & nihilum comparantur, & in hoc casu, qui per unum aut alterum diem absuit, censetur parum absuisse, & consequenter non interrupisse novitiatum. *Bord. res. sol. 64. n. 198. & 196. & seqq.* Transitus verò clerici ad statum conversorum tempore novitiatus non interruptit novitiatum, quia permixtus novitiatus ex utroque statu non obstat, eo, quod permaneat cum eadem disciplina sub regulari Superiore, & communes sint asperitates.

XXXVII. Posita autem novitiatus nullitate in precedentibus casibus enumeratis, sequitur nulla professio, quia reputatur ille novitius, ac si nullo modo esset factus, & professio, novitiatu non præmisso, est nulla. *sess. 25. cap.*

cap. 15. Concil. de communi omnium DD  
 consensu, quos citat ad hoc *Barbosa cap. 18*  
*Sanchez lib. 5. cap. 4. n. 25. Peyrinis de Pre-*  
*lato. q. 3. cap. 1. §. 2. n. 40.*

XXXVIII. Novitiatus non censetur inter-  
 ruptus, quando novitius, qui licentiam pe-  
 titi dimittendi habitum & redeundi ad seculum,  
 & obtinuit, illo tamen die & sequenti  
 mansit simul cum aliis novitiis, & etiam cum  
 habitu, expectando parentes, qui cum erant  
 eonducturi, sed sequenti nocte facti poenitentis  
 propositum mutavit & petiit in religione per-  
 manere cum bona intentione perseverandi;  
 parva enim sunt non facere, vel in factio non  
 perseverare, *l. quidquid calore ff. de regul. jur.*  
 neque dicitur factum parum durans, *glossa §.*  
*statim poenitentis cap. ad nostram §. de regul. Pe-*  
*tita ergo licentia, & obtenta, cum parum*  
*ferè nihil duraverit, respectivè reputatur, ut*  
*si de illa nihil actum fuisset; consequenter in-*  
*terruptum non potest: tum, quia illis diebus*  
*remansit novitius in loco novitiatus cum habi-*  
*tu: tum, quia non sufficit verbum & propositum,*  
*ubi factio opus est. l. non omnes ff. de re*  
*militari cap. 1. & 2. de sequest. poss. Ad inter-*  
*ruptionem vero novitiatus requiritur, ut se-*  
*pra diximus, actualis recessus: tum, quia re-*  
*nuntiatio inconsideratè facta & cum parum*  
*prudenti iudicio & ratione, non tenet, nec*  
*aliquos producit effectus præjudicantes renun-*  
*cianti*

cienti. cap. super. hoc de renunciat. & cap. ad nostram citato supra. Verum quidem est, quod requiritur novus consensus intentionis saltem interpretativus eorum, qui novitium petentem licentia verunt. Ille autem consensus interpretativus ex utraq; parte satis evidenter probatur, ex parte novitij per pœnitentiam notam conventui, & ex parte conventus per non expulsionem novitij permanentis in eodem statu probationis. *Bord. resol. 54. n. 53.*

XXXIX. Novitius, rationabili causa subsistente, de licentia Prioris localis manere potest per aliquot dies, vel menses apud parentes, vel amicos; & Prior hanc facultatem concedere potest, quia novitius est illi immediatè subjectus; ergo, legitima subsistente causa, potest dare hanc licentiam novitio, quod est signum subjectionis, sicut potest dare professio, cum uterque sit illi subjectus (modò tamen statuta Ordinis non repugnent,) ergo per illud totum tempus, quod expostulat causa, per quam concessio facta illi fuit, manebit extra; sicut enim causa legitima justificat licentiam; ita legitimum facit tempus, licet diuturnum. Ita docent Sanchez lib. 5. cap. 4. n. 28. Azorius tom. 1. lib. 12. cap. 2. q. 8. asserentes, posse morari majori parte anni, contra Rodriq. & alios. *Bord. sup. n. 100.*

XL. Novitatus ab initio totus est de novo inchoandus, & repetendus toties, quoties fuit

fuit nullus, aut interruptus, aut, quando, peccato probationis anno, novitius fugit, vel repellitur, aut cum licentia dimittitur ad patriam pro suis negotiis. Constat primo; quia, cum novitiatum supponatur nullus, nullum potest producere effectum, l. 4. §. condemnatum. ff. de re judic. Ergo qui vult valide profiteri, debet novitiatum reficere in totum, cum nulla eius pars subsistat, quod in se nullum est, & in hoc omnes conveniunt. Secundo, qui ex longa absentia potest præsumi novitiatum mutasse mores. Bartol. in l. si venri §. fin. ff. de privileg. diurnitas enim temporis mores mutat, l. si non sortem §. libertus ff. de condit. & debitor. atque dum mutatur locus, saepe mutatur mentis affectus. cap. Valet. dist. 81. cap. fratrem dist. 86. qui verò cum licentia recesserunt & brevi tempore, verbi gratia, intra quinque vel sex menses reversi sunt, si literas de vita antea acta afferant, aut fuerint in aliquo conventu, aut propè, aliis religiosis testantibus laudabiliter vixisse, sine repetitione probationis recipi possunt. Hoc autem non admittitur pro his, qui ferunt eiectioni, aut qui fugerunt licet literas afferant testimoniales de vita & moribus, sed renovitari coguntur. Bernardus resolut. 99. n. 46. & 47.

XLI. Non licet filiis absque peccato mortali relinquere parentes in extrema aut gravi necessitate, & religionem ingredi, sicut superius notavimus.

Notavimus in presenti capite n. 6. Extenditur etiam hæc doctrina ad religiosos jam professos; tenentur enim succurrere parentibus extremè indigentibus, modo sit certa talis extrema necessitas, etiam egrediendo è religione contra Superiorum voluntatem, si non supersit alius modus illis subveniendi; quia nulla obligatio voti potest præminere obligationi, quæ est ex iustitia, ut in isto casu, *Caetan. 2. 2. q. 101, art. 4. Valentia tom. 3. disp. 7. q. 1. part. 2.* Hoc tamen rarò debet fieri, quia, cum religiosus mortuus sit mundo, & in sæculo vivendo periculum subeat (regulariter loquendo) propriæ vitæ spiritualis, non debet, nisi urgeat gravissima & evidens parentum necessitas, votum professionis effringere: & ad minus certum est, quod ad succurrendum necessitatibus gravi fratrum, vel sororum etiam pudicitia periclitantium, non debet facile religionem relinquere; licet propter hoc habeat sufficientem causam, ut cum illo dispensetur. *Sanchez lic. 4. in decalog. cap. 20. n. 33. Cordub. in summ. q. 141, art. 2. Suarez. tom. 3. de relig. lib. 3. cap. 6. n. 3. Lezana tom. 1. cap. 2. n. 13. cap. 24. n. 40.*

XLII. Novitius, qui, peracto probationis anno, vult egredi pro suis negotiis, si ultra annum remanet extra conventum, & postea revertatur, non potest validè profiteri, ut supra n. 40. diximus; sed iterum debet novitiam

sum



tum repetere, sic enim consulitur decori & honestati religionis, & novitius eo onere conservatur in vita exemplari & religiosa: ita, quod si sine iterato novitiatu professionem emitteret, nullius esset momenti aut valoris, eo, quod novitiatus sit quid essenziale requiritum ad professionem, & prior novitiatus sit pro nihilo reputatus. *Bordon. resol. 99. n. 59.*

XLIII. Gaudent novitij privilegio fori, ita, ut conveniri non possint pro ullo delicto coram iudice seculari, eo quod sint aliquo modo sub Ecclesiastica potestate, & jurisdictione Ecclesiastica religionis, gaudentque Canonico privilegio; ita ut illos percutiens, innoceat excommunicatione, ac si clericum percussisset. *cap. religiosus de sent. excom. in 6. Azor. lib. 1. instit. moral. q. 11. cap. 2. unde novitij delinquentes à Superiore puniri debent, quia sunt sub illius potestate, Aldrete. lib. 1. de relig. discipl. cap. 7. n. 33. Sanchez. lib. 6. in decal. cap. 10. n. 11.*

XLIV. Novitius potest absolvi ab omnibus casibus, etiam reservatis à quibus possunt absolvi professi, quia novitij, etsi in odiosis non habeantur pro religiosis, tamen in favorabilibus pro talibus habentur, ac per consequens eisdem privilegiis ac alij religiosi professi frui possunt, maximè in rebus concernentibus eorum conscientias, *Sanchez. lib. 6. in decal. cap. 10. in fine, & lib. 4. cap. 39. n. 11. Port.*

In verbo novitij absolutio n. 33. & 35. *Lezana*  
 verbo novitius n. 36. *Bordon. resolut. 3. n. 11.*  
 & colligitur ex verbis ipsi decreti citati apud  
 eundem Bordonum *ibi n. 8. fratrum presentium*  
*& futurorum*, qui enim nondum sunt pro-  
 fessi, dicuntur futuri, ac proinde novitij pro  
 tempore in favorabilibus veniunt sub nomine  
 fratrum. Tenentur autem novitij confiteri  
 intra religionem suo magistro, aut uni ex de-  
 putatis à Superiore regulari, aliter confessio est  
 nulla: In itinere verò gaudent privilegio pro-  
 fessorum, & ita possunt eligere confessarium  
 quemcumque etiam à Superioribus approba-  
 tum, sed simplicem aut extraneum, si careant  
 copia sacerdotis sui Ordinis; quòd verò no-  
 vitij teneantur confiteri magistro, aut uni ex  
 deputatis, probatur; quia statutum illud non  
 est consilium, sed præceptum, si non formaliter,  
 aut æquipollenter, saltem virtualiter; quia est  
 de re aliis præcepta, scilicet, ut quilibet confi-  
 teatur proprio sacerdoti, qualis est magister re-  
 spectu novitij, quod de jure communi est inter-  
 pretandum; ita, quod tantam vim importat,  
 quantam jus commune, *cap. cum dilectus juxta*  
*gloss. nec juri communi.* Hoc autem decretum  
 pro novitiis est conforme juri communi, quod  
 unusquisque confiteatur proprio Sacerdoti, &  
 non alieno, tam reservata, quam non reservata;  
 Ergo non est consilium, sed præceptum. Alij  
 verò sacerdotes deputati in confessarios pares  
 sunt

Z

sunt

sunt cum magistro, quatenus confessorio; ergo  
 & ipsi novitios audire possunt; quia particu-  
 (soli) in decreto apposita, accipitur quasi ob-  
 gnanter & non taxativè; quatenus indicat, si  
 quis in confessorium novitiorum sit deputa-  
 dus, præcipuè debet esse magister. *Lexan. ver-  
 bo novitius n. 40. Bordon. resol. 34. n. 38. & re-  
 solut. 3. n. 11.* Possunt pariter novitii confite-  
 ri peccata sua religiosis à Superiore deputatis  
 & à Superioribus approbatis; non possunt ta-  
 men validè confiteri alicui confessorio tantum  
 ab Episcopo approbato, invito Prælo religio-  
 nis, maxime quoad casus reservatos Superi-  
 oribus, quia per novitiatum censentur mutari  
 se territorium & domicilium, & esse sub juris-  
 dictione religionis. *Corduba lib. 1. q. 30. Sae-  
 rez 4. tom. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 17. à n. 11.*  
 licet oppositum multi teneant cum *Miranda  
 in manual. tom. 2. q. 34. art. 16.* quia novitii  
 ante professionem sunt simpliciter seculares,  
 licet privilegiis religionis fruantur, & Decre-  
 tum *Clement. VIII.* non irritet confessionem  
 factam alteri quàm magistro. *Rodriguez tom.  
 1. qq. regular. q. 27. art. 11. Portellus verbo no-  
 vitii absolutio, n. 36.* Hæc autem omnia sunt ob-  
 cta salvis constitutionibus cujusque Ordinis  
*Bordon. resol. 54. n. 119.*

XLV. Licitum est & meritorium voto, aut  
 etiam juramento se ad ingressum, aut profes-  
 sionem obligare. *Psalms. 75. Vocete & redite*  
 Dominus

Domino Deo vostro, Sylvest. verbo religio 2. q. 14. Et qui tale votum vel juramentum fecit, tenetur illud adimplere, juxta illud Ecclesiastici 15. si quid vovisti Deo ne moreris reddere. S. Thom. 2. 2. q. 187. art. 3. & 4. Hinc, qui promittit absolute, & vovit religionem intrare, si in una aut altera non potest admitti, tenetur alias requirere, ut recipiatur, tenetur namque facere totum quod potest, ut votum impleat. D. Thom. sup. Cajetan. & alij; qui verò promittit ingressum in aliquam determinatam, si in aliquibus aut multis conventibus ipsius non admittitur, non tenetur aliam intrare, quia intentio illius fuit illam, & non aliam intrare determinatè: necessarium tamen est, quod in multis ejus religionis conventibus procuret ingressum. Suarez tom. 1. de relig. lib. 4. cap. 2. n. 8. Si verò quis vovit in aliquam intrare, & in altera laxiori profiteatur, professio est valida, & tenet cap. qui post votum de regular. lib. 6. Peccavit tamen, quia fuit transgressor voti simplicis, D. Thom. sup. art. 9. Quòd si post votum in Episcopum fuit electus, tenetur dispensationem voti à Papa impetrare vel religionem prius ingredi, cum status religiosus non sit impossibile cum Episcopatu; religiosus enim factus Episcopus, verè remanet religiosus. Suarez tom. 3. de religion. lib. 1. cap. 19. Lezana cap. 24. tom. 1. de novitiis n. 27 Sylvest. verbo religio 1. q. 20. vide n. 18. hujusce capituli, vide

Layman. lib. 4. tract. 5. de statu religionis  
cap. 6.

XLVI. Novitium, in mortis articulo  
stantem, posse validè professionem emittere  
ante expletum probationis annum multi tenent,  
dummodo sit ætatis requisitæ, hoc enim con-  
cessit Pius V. in bulla, qua incipit summi sacer-  
dotii cura, & habetur in tom. 2. Bullarii n. 109.  
Quod privilegium non est revocatum à Gre-  
gor. XIII. Rodriguez tom. 99. regular. q. 15. n. 6.  
Quia, etsi posito, quòd reduxerit omnia pri-  
vilegia à Pio V. concessa regularibus ad termi-  
nos Concilii Tridentini, hoc solum intelligi  
debet in casibus communibus, non verò in casibus  
particulari concernente bonum spirituale ani-  
mæ. Peyrinis tom. 2. privilegior. in consuet. 8. P.  
V. §. 2. Estque probabile talem novitium  
professum, si calu non moriatur, manere pro-  
fessum, nec indigere nova professione, quæ  
talis professio valida fuit, solumque defuit  
complementum novitiatu, in quo Papa dis-  
pensat: quia tamen oppositum dicitur deest  
à sacr. Congreg. Cardinal. idèò cautè proce-  
dendum. Gavant. in manuali Episcop. ver-  
monialium professio 4 & 5. Lexan. cap. 2. §. 1.  
1. n. 39. Hujusmodi verò professionem  
habere effectum suum, nisi sequuta morte, pro-  
bat Bordonus resol. 54. n. 49. duplici ratione  
primam sumit ex conditione, quæ, ut sic, ni-  
hil ponit in esse: l. sedere diem ff. de verbor.

*signif. l. si quis omiffa ff. eod.* Unde non valet  
 actus, ejus contemplatione factus, nisi condi-  
 tione existente, & nihil operatur ante illius  
 eventum ex legibus citatis & *cap. si pro te, 13 de*  
*re script. in 6. & cap. prater ea 40. de appellat.*  
 Ergo professio eo modo facta, non recipit vi-  
 res, nisi in puncto mortis, Secundum sumit  
 ex verbis Pontificis Pij V. dicentis *quod novitij,*  
*sic decedentes, indulgentiam & alias gratias,*  
*quam alij verè professi, consequuntur, unde infert*  
 dictam professionem non esse veram professio-  
 nem, sed talem solum in ordine ad indulgenti-  
 as, ex contemplatione mortis; ergo non mori-  
 ente professio non tenet, sed adhuc profequi  
 debet novitiatum, & annum probationis perfic-  
 ere, contra Dianam & alios: & respondet ad  
 Peyrinum citatum supra: Pontificem reliquum  
 novitiatum non supplere, sed indulgere, ut  
 possit proficere in articulo mortis, incompleto  
 anno, de cætero nihil dicit, casus itaque relin-  
 quitur dispositioni juris communis. *l. commo-*  
*dissime ff. de liber. & posthum.* quod vult, ut  
 professio non emittatur, nisi post annum pro-  
 bationis expletum, *Concil. Trident. cap. 17. sess.*  
 25. Et cum non fuerit verè articulus mortis,  
 ut probat convalescentia, privilegium suæ  
 sanctitatis non potest habere locum; exigit er-  
 go ut mors sequatur, ex ipsis etiam verbis de-  
 creti, dicentis *de consilio medici ab hoc saculo*  
*transitura conspicitur: loquendo de moniali, &*  
 Z 3                      quamvis

quamvis hoc decretum loquatur de monialibus communicatur etiam viris, ut docet Peyrinus citatus; quia non est major ratio, cur moniales communicent in privilegiis virorum, & viri non participant favoribus monialium, quando privilegium nulli sexui repugnat, *has Berdon citatus supra.*

XLVII Non obstante, quod in Concilio Tridentino sess. 25. cap. (sic habeant) finis temporis novitatus superiores novitios, quos habiles invenerint ad profitendum, admittant, aut e monasterio ejiciant; tamen Superior potest et causa professionem differre in illis, qui habiles non sunt inventi, ut sunt illi, qui non bene adhuc didicerunt, ita sacra Congregatio respondisse sub Pio V. dicit Navarrus tom. 1. conf. lib. 3. de regul. conf. 30. n. 1. Praesertim si inhabilitas ex infirmitate proveniat, posse prorogari tempus, donec sit spes recuperandae sanitatis, & universaliter tempus ad emittendam professionem posse arbitrio Superioris prorogari, dicitur censuisse sacra Congregatio Concilii 31. Maij 1597. Peyrinus tom. 1. privileg. constitut. 2. Sixti IV. §. 11. n. 81. & 82. Suarez 1. tom. de religione lib. 5. cap. 13. Etiam sine sufficienti causa novitii professio differatur, & licet in hoc peccatum committatur contra decretum concilii adductum, professio tamen sequuta est valida, tum quia Concilium illam non irritat, tum quia, quando statutum

mandat aliquid fieri certo tempore, actus contra factus, non est irritus, *Suarez de legibus lib. 1. c. 15. n. 10. Lexana cap. 23. tom. 1. n. 41.*

XLVIII. Novitius ante professionem interrogatus, an habeat aliquem defectum cum protestatione, si postea inventus fuerit habere, professio ejus erit nulla, si prædictum defectum celaverit, & sit contra Canones: quia tunc deficiet illi consensus religionis requisitus. *Rodriguez tom. 3. q. 17. art. 9 Sanchez lib. 5. in decalog. cap. 4. n. 57.* Dixi, si defectus sit contra canones, quia morbus corporalis non repugnans substantiæ religionis, ut, si quis lepram occultarit, etiam interrogatus, non facit professionem irritam, quia talis defectus & occultatio non tollunt aliquid de essentia religionis, nec ob id posset expelli. Verè tamen, si illi protestatum fuit tempore professionis, quod si talem habet defectum, professio illius nulla erit, certum est, quod nulla erit propter defectum consensus religionis absolute requisiti. *Lexan tom. 1. cap. 2. n. 23. & cap. 24. n. 26.*

XLIX. Licet invite & coacte novitius per annum in conventu permanferit, si tamen in fine anni probationis voluntariè & liberè professionem vult emittere, valida erit professio, quia annus probationis non requirit libertatem, licet postulet intentionem illum peragendi: & ut novitatus ritè fiat, sufficit, si novitius sit in loco deputato persistens ibi per annum.

Z 4

probans



probans austeritates & onera religionis, & ver-  
sa vice satis est, si monasterium ejus probet mo-  
res *cap. ad Apostolicam 16. de regul.* Id autem  
probari potest voluntate coacta, licet non libe-  
re; austeritates enim, in quibus probatio reli-  
giosa consistit, non requirunt necessariò libe-  
tatem, cum sine ipsa illa verè experiantur, &  
quò magis invitus novitius experitur austeri-  
tates status religiosi, eò perfectiorem dicitur  
perfecisse novitium, ut inde deliberare pos-  
sit, an illi potius expediat remanere & profes-  
sionem emittere, quàm religionem relinquere.  
Valida igitur erit illius professio.

L. Novitius, qui extra conventum novitia-  
tus cum habitu, & sub obedientia Superiorum  
per aliquod tempus est commoratus, sive et  
longo itinere, sive ex contracto in itinere mo-  
bo, legitimè admittitur ad professionem, & e-  
jus professio est valida; quia supponitur per  
totum annum habitum gestasse, licet partim in-  
tra, partim extra sub obedientia Superiorum, &  
cum eorum licentia, justa causa data, scilicet  
religionis obsequium, & est sufficienter imple-  
tus annus probationis, quia nullo jure cavetur  
novitium debere manere toto anno intra mo-  
nasterium, cum manendo extra sub obedien-  
tia, residere censeatur intra illud, quocumque  
vadat. *Navarr. in cap. statuimus 19. q. 1. n. 74.*  
& ratio est, quia longè asperiores & duriores  
vitam ducit extra monasterium, quam ducere  
intra

intra, & magis probat duritiem obedientiæ  
 cundo, redeundo, & laborando, & malè sapius  
 edendo, quàm alii, qui sub umbra obediunt be-  
 ne edendo & parum patièdo. Talem autem  
 licentiam Provinciales dare possunt, imò &  
 Priores de consilio patrum Concilii, quando  
 ad Provinciales facillè non possunt recurrere, &  
 urget necessitas; & à fortiori hoc possunt Su-  
 periores majores. Nota tamen, quod initio  
 dixi, cum habitu & obedientia, nam si aliter no-  
 vitius egrederetur, annus diceretur interpola-  
 tus & interruptus, ut supra diximus. *Lezan.*  
*consul. 9. n. 23. fol. 84.*



## CAPUT XIX.

### De Professione regularium, & eorum Privilegiis.

#### SUMMARIUM.

- I. Quatuor conditiones requiruntur ad es-  
 sentiam religiosi status.
- II. Ad professionem tria necessaria requi-  
 runtur.
- III. Professio dicitur nulla ob multas causas.
- IV. An requiratur iteratio novitiatus, cum  
 quis est invalidè professus.

Z 5

V. De